

Αἱ ἄγκάλαι : Ἄσμ.

"Ἄν μὲν ἀρνηθῆς, θὰ πά' νὰ πᾶ πᾶς σ' ἔχω φιλημένη,
πᾶς σ' ἔχω 'ς τὰ ἀγαλάκια μου τόσες φορὲς βαλμένη
Κρήτ.

Τσαὶ νεὸς σὲ πόθον τό' βαλεν τσαὶ τήνε τουνηγάει,
μέσ' 'ς τ' ἀγκαλάτος του τὰ δυὸ τήνε γλυκοφιλάει
Μεγίστ.

ἀγκαλαρεύω ἀμάρτ. ἀγκαλαρεύον "Ηπ.

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀγκαλάρι.

Τπεύω, καβαλλικεύω, ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσσῃ
τῶν ραττῶν.

ἀγκαλάρι τό, ἀμάρτ. ἀγκαλάρι "Ηπ.

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀγκάλη.

Ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσσῃ τῶν ραττῶν τὸ ίπτεύειν,
ή καβάλλα.

ἀγκαλάρω ἀμάρτ. ἀγκαλάρου "Ηπ.

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀγκαλάρι.

'Αγκαλαρεύω, δ ἰδ.

ἀγκαλεῖ ἡ, ἀγκαλέα Κύθηρ. Πελοπν. (Λεῦκτρ.)
Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Σάντ. Χαλδ. κ. ἀ.) ἀγαλέα Μέγαρ.
Πελοπν. (Μάν.) ἀγαλὲ Δ.Κρήτ. ἀγκαλία Αἴγιν. Εὗρ.
(Αύλωνάρ. Κονίστρ. Κύμ.) Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀγκαλία
Τσακων. ἀγαλία Μέγαρ. ἀγκαλεῖ κοιν. ἀγαλεῖ "Ανδρ.
Θράκ. Κρήτ. Κύθην. Λέσβ. Μύκ. Προπ. (Κύζ.) Σάμ. Σκόπ.
κ. ἀ. ἀγαλεῖ Σαμοθρ. ἀγκάλεα Μακεδ. (Κοζ.) ὑγκαλεῖ
Κύπρ. ὑγκάλεα ἄγν. τόπ.

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀγκάλη. Ὁ μετασχηματισμὸς κατὰ τὰ
εἰς -εὶς τὰ δηλωτικὰ τοῦ ἐφάπαξ λαμβανομένου ποσοῦ.
'Ιδ. ΓΧατζιδ. MNE 2, 254.

1) Τὸ ἐφάπαξ δυνάμενον νὰ περιληφθῇ ἐν τῇ ἀγκάλῃ,
ή ἀγκαλίς, ἐπὶ ξύλων, σταχίων, χόρτων, φρυγάνων, κλη-
ματίδων κττ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Σάντ. Χαλδ.
κ. ἀ.): Μιὰ ἀγκαλεῖ ξύλα - ηλαδῖα - χορτάρι κτλ. Μιὰ ἀγκα-
λεῖ ροῦχα κοιν. Μία ἀγκαλία ικλήματα Κύμ. Μιὰν ἀγαλεῖ
φρύνανα Μύκ. Ἐναν ἀγκαλέαν - δύο ἀγκαλέας ξύλα Οἰν. Χαλδ.
Ἐνέγκα νίαν ἀγκαλία καῆβα τσερά (ἔφερα μίαν ἀγκαλεῖ ξύλα
ξηρά) Τσακων. || Φρ. Μιὰ ἀγκαλεῖ πράματα (πολλὰ) Πελοπν.
(Αρκαδ.) Μιὰ ἀγαλεῖ πρᾶμα (δλίγον) Κρήτ. || Ἀσμ.

Kai ἥστειλε τὸν ἄγελο μὲ κοφτερὸ δραπάνι
μᾶσε μαζῶνει ἀγαλέες, δεμάνθια μᾶσε κάνει
Κρήτ.

Προβάλιτι νὰ δοῦτι μᾶν ἀγαλεῖ μιτ' σμέν',
σιρβέττις 'ς τοὺ λιμό τον κι ἀξάγοντα διμέν'

(προβάλετε νὰ ἴδετε ἔνα δημίλον μεθυσμένων, οἱ ὅποιοι
ἔχουν μανδήλια εἰς τὸν λαιμὸν καὶ εἰναι ἔξαγκωνα δεμέ-
νοι. Σκωπτικὸν) Λέσβ. Συνών. ἀγκαλίδα. 2) Ὁ
κεκαμμένος βραχίων ἡ οἱ βραχίονες, δι' ὃν περιβάλλε-
ται τι, ή ἀγκάλη κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.): Τὸ παιδί¹
κοιμᾶται 'ς τὴν ἀγκαλεῖ τῆς μάννας του. Δὲν ξεκολλάει ἀπὸ
τὴν ἀγκαλεῖ μουν. Πῆρε τὸ παιδί 'ς τὴν ἀγκαλεῖ της. Τὸ
βαστάει - κρατάει 'ς τὴν ἀγκαλεῖ του κοιν. Ἐλα μου δῶ
'ς τὴν ἀγαλία μουν Μέγαρ. Νὶ ἔγ' ἔχουν τὰν ἀγκαλία σι (τὴν
ἔχει εἰς τὴν ἀγκάλην του) Τσακων. Ἰκονού ἔρι τὰν ἀγκα-
λία (κρατεῖ εἰς τὴν ἀγκάλην) αὐτόθ. || Φρ. Φιλειά, ἀγκα-
λεῖς (ἐπὶ θερμῶν περιπτύξεων καὶ ἀσπασμῶν). Τοῦ ἀρέσει
ή ἀγκαλεῖ (ή μετὰ γυναικὸς κοινωνία) σύνηθ. || Ἀσμ.

Αὐτὸν τὸν νεὸ ποῦ σοῦ 'στειλα νὰ μὴ μοῦ τὸν μαράνης,
νὰ τὸν κρατῆς τριγαντάφυλλο καὶ μῆλο νὰ τὸν ἔχῃς
καὶ μέσ' 'ς τὴν κρύα σου ἀγκαλεῖς νὰ μοῦ τονε κατέχῃς
Πελοπν.

Πέρα 'ς τὸν πέρα μαχαλᾶ κὶ 'ς τὴν ἀπάνου γειτουνγά
μιὰ ληγιρὴ κοιμώντας τὴν ἀντροῦς της τὴν ἀγκάλης

Κοζ. 3) Ζεῦγος ἡ ὁμάς περισσοτέρων τῶν δύο Σα-
μοθρ. : Οἱ σαλιάρ' καὶ τῶδει ἀγαλεῖς ἀγαλεῖς (οἱ κοχλίαι
κείονται κατὰ ὁμάδας). β) Επιρρηματ., ἐν τῇ ἀγκάλῃ
(ἐκ τῶν φρ. βαστῶ-κρατῶ-παίρων τὴν ἀγκαλεῖς κατὰ παρά-
λεψιν τοῦ ἀρθρ. καὶ τῆς προθ., εἰς ἣν συνετέλεσαν αἱ φρ.
τοῦ ἐπιρρ. ἀγκαλεῖς στάτα, δι πβ.) σύνηθ. : Βαστῶ - κρατῶ
- παίρων ἀγκαλεῖς σύνηθ. Νὶ ἀντὶς ἀγκαλία (τὸ ἐπῆρε ἐν τῇ
ἀγκάλῃ) Τσακων. || Φρ. Κοιμᾶμαι ἀγκαλεῖς μὲ τὸν δεῖνα
(ἐνηγκαλισμένος). Ἡσαν ἀγκαλεῖς (ἐνηγκαλισμένοι) σύνηθ.
Τσακώνει τους ἀγκαλεῖς (τοὺς εὑρίσκει ἐνηγκαλισμένους)
Κάλυμν. || Ἀσμ.

'Γκαλεῖς 'γκαλεῖς ἐπιμάσσαιν τοῦ ἐπῆρε εἰς τὴν κλίνην
(γκαλεῖς ἐπιμάσσαιν=περιέβαλον διὰ τῶν χειρῶν τὴν ὁσφὺν
ἀλλήλων) Κύπρ. 3) Ἐδαφος κοῦλον καὶ χαμηλὸν εἰς
τὰς κλιτύας βουνοῦ ΞΧρηστοβασ. Σενιτ. 45: Τοῦ χουριοῦ
ποῦ εἶναι 'ς τὴν ἀγκαλεῖς τῆς φάχις. 4) Δοκὸς συσφίγ-
γουσα τὰς φαλίδας μεταξὺ τῆς μεσόδμης καὶ τῆς ζώνης
τῆς στέγης "Ηπ. 5) Σιδηροῦν τεμάχιον τῆς στέγης
σχήματος Π περιβάλλον τὴν δοκὸν Προπ. (Κύζ.) 6)
Μακρὸς κλάδος λύγου ἡ κλῆμα ἀμπέλου, διὰ τοῦ ὅποιου
περιδένουν τὴν ἀγκαλίδα τῶν σταχύων Κύθην. Συνών.
ἀγάλιστρος (ἰδ. ἀγκάλη στροφος 1). 7) Πληθ. τὰ ξύ-
λινα περιζώματα τῶν μεγάλων κάδων τῆς οίνοποιίας ἡ τοῦ
κτηρίου τοῦ ἀνεμομύλου Θεσσ. (Ζαγορ.).

Πβ. ἀγκάλη, ἀγκάλια (Ι).

ἀγκαλεάζω κοιν. ἀγαλεάζω πολλαχ. ἀγκαλεάζον
βρό. ἰδιώμ. καὶ Τσακων. ἀγαλεάζον Θράκ. (ΑΙν. Μάδυτ.)
Τιμβρ. κ. ἀ. ἀγκαλάζω Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) ἀγκα-
λεάζ-ζω Καλαβρ.(Μπόβ.) ἀγκαλεάτσ-τσω Καλαβρ.(Μπόβ.)
ἀγκαλεάν-νου Λυκ. (Λιθύσσ.) ἀγκαλάζω Πόντ. (Κρώμν.
Οφ. Χαλδ. κ. ἀ.) ὑγκαλεάζω Ρόδ. Σίφν. κ. ἀ. ὑγαλεάζω
Σέριφ. ὑγαλεάζ-ζω Σύμ. ὑγαλεάτζω Σύμ. Μέσ. ἀγκα-
λάσκομαι Πόντ. (Άμισ. Οἰν.) ἀγκαλάσκομαι Πόντ. (Άμισ.
Κοτύωρ. Σάντ. Σαράχ. Χαλδ. κ. ἀ.) ἀγκαλέσκομαι Πόντ.
ἀγκαλέγομαι Πόντ.

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀγκάλη.

Α) Κυριολ. 1) Ἐκτείνων τοὺς βραχίονας περικλείω
ἐν τῇ ἀγκάλῃ, περιπτύσσομαι, ἐναγκαλίζομαι κοιν. καὶ
Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Άμισ. Κερασ. Κρώμν. Οἰν. Οφ.
Σάντ. Σαράχ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): Τὸν ἀγκαλεῖσαι σφιχτὰ
καὶ τὸν βαστᾶ. Ἡ μητέρα ἀγκάλεσε τὸ παιδί της. Πάει τὸν
ἀγκαλεῖσαι καὶ τὸν φιλεῖ. Τοὺς βρίσκει ἀγκαλεσμένους.
Περιπατοῦν ἀγκαλεσμένοι. Τὰ βλέπει τὰ δυὸ παιδάκια ἀγκα-
λεσμένα νὰ κοιμῶνται κοιν. Ἀγκαλάσκομαι τὸ δεντρὸν
Κερασ. Εἴδα τὸν τοῦ ἔγκαλεαζέν την Κύπρ. Πολεμᾶ νὰ μὲ
ὑγκαλεάσῃ Σίφν. Ἡ κόρη ἀγκαλεάν-νιτι τὸν πιδίν Λιθύσσ.
Ἐγκαλάστεν ἀτεν ἀσ τὴ γούλαν (τὴν ἐνηγκαλίσθη ἀπὸ τὸν
λαιμὸν) Τραπ. Ἐγκαλάσσα τὸ μωρὸ τοῦ ἐφίλεσ' ἀ (ἐνηγκα-
λίσθη τὸ μωρὸν καὶ τὸ ἐφίλησα) Οφ. Ἐγκαλάσ τὸ μωρὸ
τοῦ ἐπέσε καὶ (ἐνηγκαλίσθη τὸ μωρὸν καὶ ἐπλάγιασε) αὐτόσ. Ούζέ
μι ἀγκαλεάστε τὰν ἀιθιάσι (οἱ υἱός μου ἐνηγκαλίσθη
τὴν ἀδελφήν του) Τσακων. Ν' εἰδεις εὐράντες τὸν τδύον σου,
εἰδεις ἀγκαλαῆτες ἀτον (διν ἥθελες εῦρει τὸν πατέρα σου,
ἥθελες ἐναγκαλίσθη αὐτὸν) Σαράχ. || Φρ. Ἐγκαλάστεν τὰ

πρώματα (έπεσε κλινήρης ἐκ νόσου) Κερασ. Πῆγι κι ἀγάλασσαι δὴ φτώχεια (έπι τοῦ νυμφευθέντος πτωχὴν γυναικαὶ μιβρ. || Ἀσμ.)

*Ἡ θάλασσά ται ἡσυχη, μ' ἀγέρας τὴν ταράζει,
ἡ μάτια κάνει τὰ παιδιὰ καὶ ξένος τ' ἀγκαλεῖται
ελοπν. (Ἄργ.)*

ἀγκαλεστὰ ἐπίρρ. σύνηθ. ἀγαλεστὰ πολλαχ. ἀγκαλαστὰ Πόντ. (Κερασ. Σάντ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγκαλεστός.

Ἐνηγκαλισμένως ἔνθ' ἀν.: *Κοιμῶνται - κάθονται - περιπατοῦν ἀγκαλεστὰ σύνηθ. Μπαλεύγομε ἀγκαλεστὰ (ἀγωνιζόμενα ἐν πάλῃ δι' ἐναγκαλισμοῦ) Τῆν. || Ἀσμ.*

Νὰ τὸν φιλήσω ἀγκαλεστὰ τὰ μάτια καὶ τὸ στόμα ΚΚρυστάλλ. 1,233 (ἔκδ. 1912).

ἀγκαλεστὸς ἐπίθ. Θράκ. (Άδριανούπ.) Κάρπ. Κύπρ. κ. ἀ. ἀγαλεστὸς Ἀνδρ. Κρήτ. κ. ἀ. ἀγκαλαστὸς Πόντ. (Κερασ. Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκαλεάζω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ μετά τινος ἄλλου ἐνηγκαλισμένος Ἀνδρ. Θράκ. (Άδριανούπ.) Κάρπ. Κρήτ. Κύπρ. Πόντ. (Κερασ. Σάντ.) κ. ἀ.: *Τὰ βρήκαμε ἀγκαλεστὰ τὰ παιδάτσα Κάρπ. Ἐρκονταὶ ἀγκαλεστοὶ Κύπρ. Ἐπηγαίναν ἀγκαλεστοὶ τῷ ἐτραγονδοῦσαν αὐτόθ. Περιπατούσαμε ἀγαλεστοὶ Ἀνδρ. || Ἀσμ.*

Ἀγαλεστοὶ ἀποθάνασι τέκνα μὲ τοῖς μαννάδες

Κρήτ. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Σομ. 2) Ούσ., χορὸς καθ' ὅν οἱ χορευταὶ συμπλέκουν τὰς χεῖρας ὑπὲρ τοὺς ὕμους τῶν ἔχοντων περιπτὸν ἀριθμὸν χορευτῶν Κρήτ.

ἀγκάλεστος ἐπίθ. Κυκλ. ἀγκάλαστος Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγκαλεστός <ἀγκαλεάζω προσλαβόντος τοῦ ἀρκτικοῦ α σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβίβασμοῦ τοῦ τόνου. Πβ. ἀ- στερητ. 2 α.

Παθ. ἐκεῖνος τὸν ὅποῖον δὲν ἐνηγκαλίσθη τις Πόντ. (Τραπ.) Ἐνεργ. δ μὴ ἐναγκαλισθεὶς Κυκλ.: Φρ. Πέθανε ἀγκάλεστος (πρὸν νυμφευθῆ).

ἀγκάλεμα τό, ἐγκάλεμα Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ. ἀ.) ἐγκάλεσμα Λεξ. Περιδ. Βυζ. ἀγκάλεμα Πόντ. (Κολων. Όφ.) ἐγκάλεμα Κύπρ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) ἀγκάλεσμα Κύπρ. ἀγάλιμα Κυδων. ἐγάλεμα Σύμ. κ. ἀ. ἐγκάλισμα Λυκ. (Λιβύσ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκαλῶ. Τὸ σ τοῦ τύπ. ἀγκάλεσμαν ἐκ τοῦ ἀπλοῦ κάλεσμα, τὸ δὲ ε τοῦ ἐγκάλεσμαν ἐκ τῶν παρωχημένων χρόν. ἐγκάλεσμα, ἐγκάλεσμα.

Καταγγελία, καταμήνυσις, ἀγωγὴ συνήθως ἐπὶ δικαστηρίου ἔνθ' ἀν.: "Ο, τι τοῦ πῆς εὐτὺς βουρδᾶς σ' ἀγκάλεμαν (βουρδᾶ = τρέχει) Κύπρ. Ἐπῆγεν σ' σ' ἀγκάλεμαν (ἐπῆγε νὰ κάμη μήνυσιν εἰς τὸ δικαστήριον) Κερασ. Χαλδ. κ. ἀ. Ἐν εἶναιν εἰς τὸν νοῦν του, γιατὶ ἔχει ἐγάλεμα Σύμ. || Φρ. Ἐβαλέν του ἀγκαλέματα σ' τὸν Θεὸν (τὸν κατηράσθη καὶ τὸν ἀφησεν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ) Κύπρ. || Ἀσμ.

Τῆς χήρας τὸ ἀναστένασμα τιδαι τὸ ἀρφαροῦ τὸ κλάμαν εἰς τὸν Θεὸν ἀνέβησαν τὸ ἀγκάλεμαν ἐκάμαν αὐτόθ. Συνών. ἀγκαλετός, ἀγκάλια (II).

ἀγκαλεστῆς ὁ, Κύπρ. ἐγκαλεστῆς Λεξ. Περιδ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκαλεστῆς.

Ο ἐνάγων εἰς δίκην, κατήγορος. Συνών. ἀγκαλεστῆς.

ἀγκαλετός ὁ, Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) ἐγκαλετός Πόντ. (Κερασ.) ἀγκαλετόν τό, Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκαλετός.

